

A hármas egység pecsétje (Cantong qi 參同契)

6. rész: A mű első verse

Tartalom

Bevezetés	2
A <i>Cantong qi</i> első verse	2
Szövegmagyarázat.....	2
Gyakorlati alkalmazás	3
Felhasznált irodalom.....	3

Az eredeti jegyzet a Magyar Taoista Egyház/Teljes Valóság Magyar Taoista Egyesület tagjainak tartott előadás alkalmából készült (2013. 01. 28.). A jelenlegi jegyzet az eredetinek átdolgozott és kibővített változata, mely az Aranyelixír Kiadó blogján 2014. 09. 15-én jelent meg. Amennyiben idézni kíván belőle vagy hivatkozni szeretne rá, forrásként az alábbi linket és a megtekintés dátumát tüntesse fel:

Forrás: <http://www.aranyelixir.hu/content/harmas-egység-pecsetje-6-rész> (a megtekintés dátuma)

Összeállította: Horváth Gábor

© Aranyelixír Kiadó, 2014

További cikkek, tanulmányok:

<http://www.aranyelixir.hu/blog>

Bevezetés

A mű első verse a taoista alkímia négy főszereplőjét mutatja be: a teremtőt (*qian* 乾 ☰) és a befogadót (*kun* 坤 ☷), valamint a mélységet (*kan* 坎 ☵) és a kapaszkodót (*li* 離 ☲). A megszokott társítás a következő: *qian* az Ég, *kun* a Föld, *kan* a Hold, *li* pedig a Nap.

Fontos egyből leszögezni, hogy a világot létrehozó és irányító mögöttes (láthatatlan) rendező elvek és kozmikus megnyilvánulásai (a látható bolygómozgások) nem azonosak egymással: az előbbi sík a lényeg, míg az utóbbi sík a megjelenés. Párhuzamba állíthatók egymással, viszont nem azonosak (lásd a korábbi részeket a megfeleltetésen alapuló kozmikus alkímiai világról).

Az előző cikkben vázolt módon *qian* és *kun* jelképezi a korábbi Ég tisztaságát és vegyítetlenségét, míg *kan* és *li* a későbbi Ég vegyes, elkeveredett állapotát.

A *Cantong qi* első verse

„*Qian* ☰ és *kun* ☷ a változás ajtaja és kapuja”,
 az összes hexagram apja és anyja,
kan ☵ és *li* ☲ a belső és a külső falak,
 pörgetik a kerékagyat és egyenesbe hozzák a keréktengelyt.
 Nőiség és férfiúság, ez a négy trigram
 működik mint a fújtató és a fúvókái.¹

Szövegmagyarázat

A központi kerékagy az üresség, melyből előjön a létezés. A kerékagyon áthaladó keréktengely a kerekeket a helyükön tartó *qian* és *kun*, a kerekek küllőikkel együtt pedig a tér kiterjedése és az idő körforgásai, melyeket *kan* és *li* kormányoz. A *Daode jing* (Az Út és Erény könyve) ugyanezeket a képeket használja a világegyetem középpontjában levő üresség tevékenységének (vagy „működésének”, *yong* 用) szemléltetésére: „Harminc küllő osztozik egy kerékagyon: a szekér működése abban rejlik, amiben nincsen semmi. ...Abban rejlik ezért a haszon, ami ott van; ami nincs ott, abban pedig a működés” (*Daode jing* 11).

Qian, *kun*, *kan* és *li* hasonlítják fújtatóhoz és annak fúvókáihoz is. A fújtató (*qian* és *kun*) üres, a fúvókákon (*kan* és *li*) keresztül viszont kiárasztja a lehetét. Ez a kép is a *Daode jing* egyik részletére céloz, mely a következő szakasszal utal a létezést előidéző üres középpontra: „Az Ég és Föld közti tér – hát nem olyan, mint egy fújtató? Üresként soha nem merül ki; mozgásban folyton csak ömlik” (*Daode jing*, 5).²

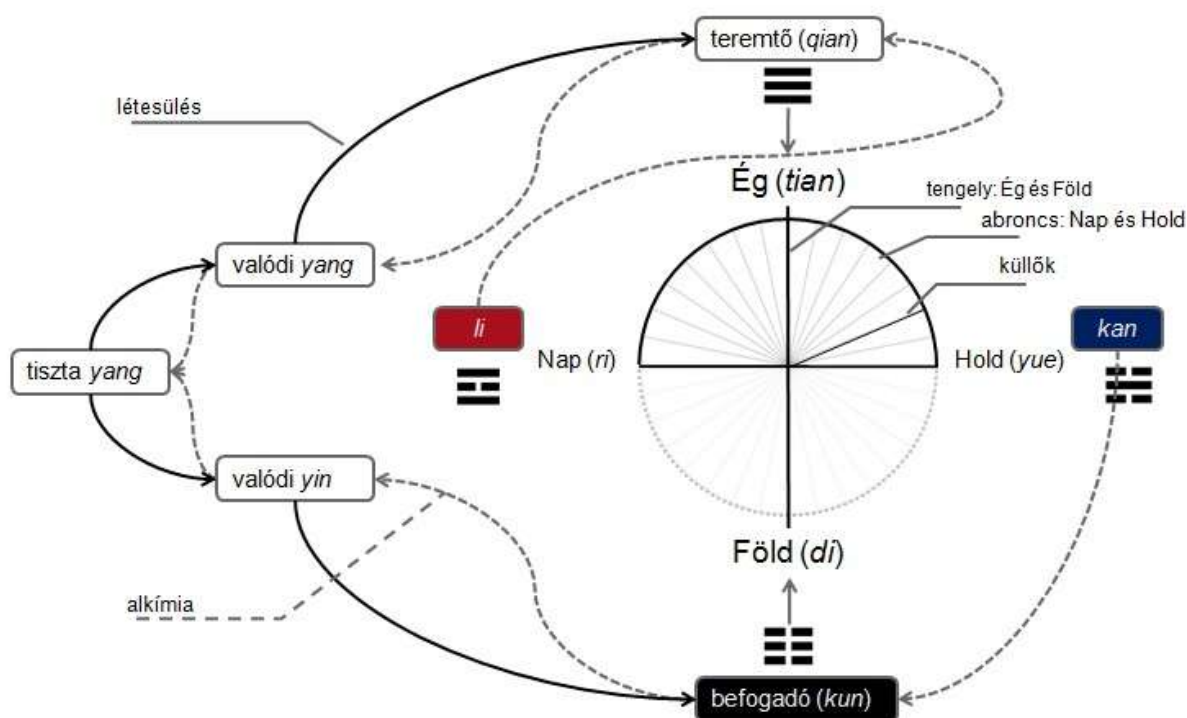
Kan és *li* a két fal, mely maga közé zárja a valódi *yin* és a valódi *yang* szikráját. A Nap és a Hold, azaz az időbeli ciklusok alkotják a megnyilvánult körforgások világát: a későbbi Ég változásait a Nap, a Hold és a Göncölszekér forgása méri és jelöli ki.

A *dao* (a tiszta *yang*) ezekben az időciklusokban is megjelenik: a *yang* vonal áramlása a hexagramokban. Ezen külső körforgásokat a taoista benső alkímiában megfeleltetik a benső keringéseknek is, azaz a tiszta *yang*ot a testben (az anyagi megnyilvánulásunkban) is meg lehet találni. Ezt segítik elő a pecsétek (maga a mű, a hexagramok, a trigramok stb.):

¹ Pregadio 2011: 69

² Pregadio 2011: 129

„Az [Ég és Föld közé] felfüggesztett képmások közül, egyik sem hatalmasabb, mint a Nap és a Hold.”³

A taoista alkímia négy fő jelképének egymáshoz való viszonya és helye a létesülés folyamatában.

Gyakorlati alkalmazás

Már rengetegszer fogalmaztuk meg alapvetésként, hogy az alkímia (mint bármelyik eszmerendszer) elsősorban világkép és csak másodsorban gyakorlatok összessége. Ha a fenti versszakot mégis le szeretnénk fordítani a gyakorlat nyelvére, akkor nagyjából az alábbiakra juthatunk.

A mozgó és dinamikus rekeszizom (*qian*) a merev keretként szolgáló bordakosár (*kun*) segítségével tüzet gerjeszt fel (*kan* és *li* mint a benső hő hőszabályozása). A folyamat fenntartása során *kan* és *li* a légzés hatására megváltozik, és mindkettőnek kiszabadul benső vonala, a pára és a folyadék:

- vese víz: a testtel az elmére hatunk (a felgerjesztett és fölfelé szálló hő, a pára megnyugtatja az elmét);
- szív tűz: az elmével a testre hatunk (az összpontosított és nyugodt elme „alászáll”, folyadék, és erőt gerjeszt).

Felhasznált irodalom

Fabrizio Pregadio: *The Representation of Time in the Zhouyi Cantong Qi*. In: Cahiers d'Extrême-Asie, Vol. 8, 1995. 155-173. o.

Fabrizio Pregadio: *The Way of the Golden Elixir: A Historical Overview of Taoist Alchemy* (Golden Elixir Press, Mountain View, CA, 2012).

³ Pregadio 1995: 160, 162